

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Mundo Contemporáneo e Globalización	Código	710G04038	
Titulación	Grao en Xestión Dixital de Información e Documentación			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Vázquez Lijó, José Manuel	Correo electrónico	j.m.vlijo@udc.es	
Profesorado	Vázquez Lijó, José Manuel	Correo electrónico	j.m.vlijo@udc.es	
Web	http://humanidades.udc.es			
Descrición xeral	Análise panorámica das dinámicas políticas e socioeconómicas mundiais desde o século XIX ata o presente			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non se levarán a cabo 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen: todas as sinaladas na guía docente, agás as Saídas de Campo e a Discusión Dirixida. As sesións das clases maxistras reorientarase á explicación sintética de contidos fundamentais e da diversa potencialidade informativa e ao correcto uso das fontes documentais. Traballarase con recursos web (pezas destacadas e visitas virtuais de museos), con textos dixitalizados polo propio docente ou con materiais de audio e/o vídeo dispoñibles on line. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado - Correo electrónico. De luns a venres. Para consultas, resolución de dúbidas e titorización de traballos - Moodle: Luns e martes. O alumnado disporá de foros temáticos asociados aos módulos da materia - Teams: 1 sesión semanal en gran grupo para o desenvolvemento dos contidos teóricos na franxa horaria da materia segundo o calendario docente da titulación. 4. Modificacións na avaliación Non se producen cambios salientables no método que consta na guía docente, agás que: - A proba obxectiva consistirá nun exame tipo test elaborado a partir dunha síntese de contidos da materia, que o docente porá a dispor don alumnos en Moodle - A asistencia presencial non computará como criterio de cualificación dende o momento en que se suspenda a presencialidade docente - Asistencia/participación nas actividades docentes o Alumnado con dedicación completa: un mínimo de 80% o Alumnado con adicación a tempo parcial e/ou dispensa académica: un mínimo do 60% - Requisitos para superar a materia: o Asistir e participar regularmente nas actividades da clase, cumprindo os prazos de entrega das tarefas académicas de obrigada realización o Acadar a nota global dun 5 no cómputo global das actividades obxecto de avaliación			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 - Coñecer e comprender os principios teóricos e metodolóxicos da xestión e documentación da información para aplicalos na súa actividade profesional
A2	CE2 - Ter o coñecemento humanístico que lle permita ter unha cultura sólida para contextualizar os coñecementos adquiridos

A3	CE3 - Coñecer a realidade e os condicionantes sociais que inflúen na xestión da información
A4	CE4 - Dominar os fundamentos do comportamento dos individuos na busca, recuperación e uso da información, tomando como punto de referencia os aspectos de motivación, contorna e contexto
A20	CE20 - Dominar as bases para desenvolver actividades de investigación utilizando métodos e principios multidisciplinares
B1	CB1 - Posuír e comprender coñecementos que proporcionan unha base ou oportunidade para ser orixinais no desenvolvemento e / ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B2	CB2 - Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade para resolver problemas en ambientes novos ou descoñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	CB3 - Ser capaz de integrar coñecementos e afrontar a complexidade de facer xuízos a partir de información que, estando incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre responsabilidades sociais e éticas relacionadas coa aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	CB4 - Saber comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e os motivos finais que os sustentan- a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
B5	CB5 - Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan seguir estudando dun xeito que sexa en gran parte autodirixido ou autónomo
B6	CG1 - Capacidade de cooperación, traballo en equipo e aprendizaxe colaborativa
B7	CG2 - Capacidade de reflexión e razoamento crítico
B8	CG3 - Capacidade de planificación, organización e xestión de recursos, información e operacións
B9	CG4 - Capacidade de análise, diagnóstico e toma de decisións
B10	CG5 - Capacidade para traballar nun contexto global e internacional
C1	CT1 - Expresarse correctamente, oralmente e por escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C2	CT2 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo das súas vidas
C3	CT3 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía que respecta a cultura democrática, os dereitos humanos e a perspectiva de xénero
C4	CT4 - Comprender a importancia da cultura empresarial e coñecer os medios dispoñibles para os empresarios
C5	CT5 - Adquirir habilidades para a vida e hábitos, rutinas e estilos de vida saudables
C6	CT6 - Desenvolver a capacidade para traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento ambiental, económico, político e social sostible
C7	CT7 - Valorar a importancia da investigación, a innovación eo desenvolvemento tecnolóxico no progreso socioeconómico e cultural da sociedade
C8	CT8 - Ter a capacidade para xestionar o tempo e os recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar críticas, establecer prazos e cumprilos

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer os acontecementos e procesos históricos fundamentais das sociedades contemporáneas	A2	B3 B9	C4 C5 C6
Aprender a expor oralmente e por escrito		B4 B7	C1
Coñecer as metodoloxías básicas para a elaboración de traballos científicos de carácter histórico	A1 A20		C2 C7
Fomentar, a través do coñecemento, un mellor exercicio da cidadanía	A3		C3
Coñecer fontes de información para a análise da época contemporánea e da globalización	A1 A20	B1 B2 B8	C7
Promover unha aprendizaxe autónoma e continua	A4	B5 B6 B10	C8

Contidos	
Temas	Subtemas
I. Liberalismo e capitalismo na Europa do século XIX	1.1. As revolucións liberais e os nacionalismos 1.2. A Revolución Industrial e o movemento obreiro 1.3. O imperialismo: as potencias coloniais
2. O periodo de entreguerras, (1914-1945).	2.1 A Grande Guerra e a organización da paz. 2.2. A economía de entreguerras. 2.3. A revolución rusa. 2.4. A crise das democracias liberais e o ascenso dos fascismos. 2.5. A II Guerra Mundial
3. As relacións internacionais nun marco bipolar (1945-1990)	3.1. O novo mapa xeo-político. 3.2. A guerra fría e as novas formas do conflito. 3.3. A descolonización e os problemas do Terceiro Mundo. 3.4. A caída dos rexímenes comunistas
4. O mundo da globalización	4.1. A Unión Europea 4.2. As transicións democráticas na Europa do Leste 4.3. Os conflitos no Próximo Oriente: o terrorismo internacional 4.4. As cuestións palpitantes: potencias emerxentes, migracións, populismos, crisis económicas, feminismo e medio ambiente.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Discusión dirixida	A1 A3 B4 B6 B7 C3 C6 C8	10	10	20
Análise de fontes documentais	B1 B3 B5 B8 B9 C7 C2	20	20	40
Saídas de campo	A2 A4 A20 C4 C5	4	6	10
Lecturas	A2 B7 C7	0	60	60
Proba obxectiva	B7 C1	2	0	2
Sesión maxistral	A2 A3 B2 B10	16	0	16
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida	Debate na aula, baixo a moderación do docente, a partir da posta en común dos resultados da análise dos alumnos en horas non presenciais de materiais de traballo (documentais, textos históricos, noticias xornalísticas...).
Análise de fontes documentais	Consulta por parte do alumno de fontes históricas de base documental e comentario das mesmas por parte do alumno
Saídas de campo	Visita guiada a museos, arquivos, bibliotecas ou outros centros culturais con exposicións temporais ou fondos permanentes relativos as materias da asignatura. O alumno deberá demostrar un aproveitamento da actividade participando en foros de discusións dirixida sobre os contidos da visita
Lecturas	Lectura a cargo do alumno de monografías ou outros materiais bibliográficos seleccionados polo profesor sobre contidos do temario. O alumno deberá presentar por escrito un resumo dos contidos da obra, demostrando capacidade de análise e de síntese
Proba obxectiva	Exame escrito baseado en preguntas de desenvolvemento dun tema (ou cuestión) ou de resposta breve sobre contidos de asignatura
Sesión maxistral	Exposición por conta do profesor de aspectos básicos do temario.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lecturas Sesión maxistral Análise de fontes documentais Saídas de campo	Nas tutorías presenciais e mediante correo electrónico atenderase toda dúbida ou consulta do alumnado a título particular relativa á planificación e desenvolvemento de ditas actividades

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Lecturas	A2 B7 C7	Calificarase tendo en conta a capacidade de análise e de síntese do material bibliográfico obxecto de lectura, e tamén o xuízo crítico que merece ao alumno considerando as súas capacidades formativas para recensionalo	40
Proba obxectiva	B7 C1	Será valorado o nivel de articulación do discurso narrativo, a calidade léxico-gramatical e a adecuación das respostas do alumno ás cuestións formuladas	40
Análise de fontes documentais	B1 B3 B5 B8 B9 C7 C2	Valorarase os froitos, en termos de información obtida, da análise de ditas fontes, a súa correcta contextualización histórica e o rigor no comentario das mesmas	20

Observacións avaliación

Será requisito imprescindible para aprobar a asignatura a superación da proba obxectiva (coa cualificación mínima dun 5). No caso no que o alumno non aprobe o examen, na acta aparecerá soamente a nota da proba obxectiva

Na segunda oportunidade o sistema de avaliación será o mesmo que na primeira, manténdose as cualificacións das probas e tarefas que previamente fosen superadas

Os alumnos con recoñecemento de adicación a tempo parcial ou dispensados de asistencia, serán avaliados con base aos resultados da súa aprendizaxe constatados na proba obxectiva (60%) e no traballo tutelado (40% da nota).

Fontes de información

Bibliografía básica

- Hobsbawm, E. (1995). Historia del siglo XX, 1914-1991.. Barcelona, Crítica.
- Nouschi, M. (1996). Historia del siglo XX. Todos los mundos, el mundo.. Madrid, Cátedra.
- Paredes, J. (2010). Historia universal contemporánea.. Barcelona, Ariel.
- Palmer, R.- J. Colton. (1981). Historia Contemporánea.. Madrid, Akal.
- Mammarella, G. (1990). Historia de Europa Contemporánea.. Barcelona, Ariel.
- Calvocoressi, P. (1987). Historia política del Mundo Contemporáneo. De 1945 a nuestros días.. Madrid, Akal.
- Artola, M., y M. Pérez Ledesma. (2005). Contemporánea. La historia desde 1776.. Madrid, Alianza Editorial.
- Arrighi, G. (1999). El largo siglo XX.. Madrid, Akal
- Azcona, J. M. (2005). Historia del mundo actual (1945-2005): ámbito sociopolítico, estructura económica y relaciones internacionales.. Madrid.
- Briggs, A. y P. Clavi. (1997). Historia Contemporánea de Europa, 1789-1989.. Barcelona, Crítica.
- Fernández, A. (2000). Historia Universal. Edad Contemporánea.. Barcelona, Ed. Vicens Vives.
- García de Cortazar, F. (1996). Historia del mundo actual, 1945-95.. Madrid, Alianza Editorial.
- Grupo Gándara. (1994). Cadernos de Historia. Historia do Mundo Contemporáneo (12 cadernos).. Vigo, Xerais.
- Procacci, G. (2007). Historia general del siglo XX.. Barcelona, Crítica.
- Villani, P. (). La edad contemporánea 1800-1914.. Barcelona, Ariel.
- Villani, P. (1997). La edad contemporánea, 1914-1945.. Barcelona, Ariel.
- Judt, T. (2006). Postguerra. Una historia de Europa desde 1945. Madrid, Taurus
- Kinder, H., y Hilgemann, W (2007). Atlas histórico mundial. De los orígenes a nuestros días. Madrid, Akal
- Fontana, J (2011). Por el bien del imperio: una historia del mundo desde 1945. Madrid, Pasado y Presente
- Fontana, J (2017). El siglo de la revolución : una historia del mundo desde 1914 . Barcelona, Crítica
- Osternhammel, J. (2015). La transformación del mundo: una historia global del siglo XIX. Barcelona, Crítica
- Martínez Roda, F. (coord.) (2008). Historia del mundo contemporáneo, de la revolución a la globalización. Valencia, Tirant lo Blanch

Bibliografía complementaria

- Ruiz Torres, P. (ed.) (2016). Volver a pensar el mundo de la Gran Guerra.. Zaragoza, Institución Fernando el Católico
- Zubok, V. M. (2008). Un imperio fallido. La Unión Soviética durante la guerra fría.. Barcelona, Crítica.
- Villares Paz, R. (coord.) (1986). Historia do Mundo Contemporáneo. Textos escollidos.. Vigo, Galaxia
- Abós, A.-Marco, A. (1982). Diccionario de términos básicos para la Historia. Madrid, Alhambra
- Abendroth, W. (1976). Historia social del movimiento obrero europeo.. Barcelona, Laia
- Berstein, M.S. (). Los regímenes políticos del siglo XX. Para una historia comparada del mundo contemporáneo.. Barcelona, Ariel.
- Blom, P. (2010). Años de vértigo. Cultura y cambio en Occidente, 1900-1914.. Barcelona, Anagrama
- Hobsbawm, E. (1991). La Era de la Revolución (1789-1848).. Barcelona, Crítica
- Hobsbawm, E. (1989). La Era del Capitalismo (1848-1875).. Barcelona, Crítica
- Hobsbawm, E. (1989). La Era del Imperio.. Barcelona, Crítica
- Kriedte, P. (1986). Industrialización antes de la industrialización.. Barcelona, Crítica
- Kemp, T. (1974). La revolución industrial en la Europa del siglo XIX.. Barcelona, Fontanella
- Lefebvre, G. (1973). La Revolución Francesa y el Imperio.. México, FCE
- Thompson, E.P. (1989). La formación de la clase obrera en Inglaterra.. Barcelona, Crítica.
- Zinn, H. (1997). La otra historia de los Estados Unidos. . Hondarribia, Hiru
- Carr, E.H. (1981). La revolución rusa. De Lenin a Stalin, 1917-1929.. Madrid, Alianza
- Martínez Carreras, J.U. (1987). Historia de la descolonización (1919-1986). Las independencias de Asia y África.. Madrid, Itsmo
- Mesa, R. (1974). La revolución colonial. Madrid, Edicusa
- Moita, L. (1984). El movimiento de países no alineados.. Madrid, Iepala
- Taibo, C. (1990). Unión Soviética: la quiebra de un modelo. Madrid, Libros de la Catarata
- Sacristán, M. (1987). Pacifismo, ecología y política alternativa.. Barcelona, Icaria
- Amin, Samir (2008). El imperio del caos: la nueva globalización capitalista.. Madrid, Iepala
- MOSS, G. L. (2016). Soldados caídos. La transformación de la memoria de las guerras mundiales..
- Landes, D. (1979). Progreso tecnológico y revolución industrial.. Madrid, Tecnos.
- Kindleberger, C. (1988). Historia financiera de Europa.. Barcelona, Ariel.
- Ki-Zerbo, J. (1980). Historia del África negra.. Madrid, Alianza.
- Leon, P. (Ed.). (1980). Historia económica y social del mundo. Tomos 3-6.. Madrid, Ed. ZYX- Encuentro.
- Macfarquhar, R. y M. Schoenhals. (2009). La revolución cultural china.. Barcelona, Crítica.
- Beasley, W.G. (1995). Historia contemporánea de Japón.. Madrid, Alianza.
- Chesneaux, J. (1969). Asia Oriental en los siglos XIX y XX. . Barcelona, Labor.
- Burleigh, M. (2005). Religión y política en Europa.. Taurus.
- Cipolla, C.M. (Ed.). (1979). Historia económica de Europa. Tomos 3-6. 7 vol.. Barcelona, Ariel.
- Caine, B. y G. Sluga. (2000). Género e Historia. Mujeres en el cambio sociocultural europeo, de 1780 a 1920. Madrid, Narcea.
- Degler, C.L. (1986). Historia de los EE.UU.. Barcelona, Ariel.
- Dobb, M. (1984). Estudios sobre el desarrollo del capitalismo.. Madrid, Siglo XXI.
- Droz, J. (Dir.). (1973). Historia de Alemania. 2 vol.. Barcelona, Vicens Vves.
- Fieldhouse, D.K. (1977). Economía e Imperio. . Madrid, Siglo XXI.
- Fohlen, C. (1976). La América anglosajona de 1815 a nuestros días.. Barcelona, Labor.
- Mossé, C. (). La cultura europea del siglo XIX.. Barcelona, Ariel.
- Renouvin, P. (1981). Historia de las relaciones internacionales. Siglos XIX y XX.. Madrid, Akal.
- Rúde, G. (1976). La Europa revoluconaria(1783-1815).. Madrid, Siglo XXI.
- Rule (1990). Clase obrera e industrialización. Historia social de la Revolución industrial británica, 1750-1850.. Barcelona, Crítica.
- Schama, S. (2004). Auge y caída del Imperio británico, 1776-2000.. Barcelona, Crítica.
- Service, R. (2000). Historia de Rusia en el siglo XX.. Barcelona, Crítica.
- Skidmore, Th. E. y P. H. Smith. (1996). Historia Contemporánea de América Latina.Siglo XX.. Barcelona, Crítica.

- Zorbibe, C. (1997). Historia de las relaciones internacionales.. Madrid.
  - Tamames, R. (1988). Diccionario de Economía.. Madrid, Alianza.
  - Casanova, J. (2017). La venganza de los siervos. Madrid, Akal
  - Bruneteau, B. (2006). El siglo de los genocidios. Violencias, masacres y procesos genoci. Madrid, Alianza
-

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Historia da Cultura/710G04037

Fontes de Información e Recursos Dixitais/710G04002

Materias que continúan o temario

Historia das Institucións/710G04043

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías